

Miljøtilladelse

på Kongevej 32A, 8752 Østbirk

I henhold til § 10 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug

APRIL 2016

HØRSENS KOMMUNE

Landbrug
Rådhusvej 4, 8700 Horsens

Vestbirk Musik- & Sportsefterskole Selvejende Institution
Søvejen 6
8752 Østbirk

Landbrug
Sagsbehandler:
Jeanette Stabell Jensen
Direkte: 76 29 26 03

www.horsens.dk

Sagsnr. 09.17.00-P19-4-15
Dato: 5.4.2016

Miljøtilladelse efter § 10 i husdyrbrugsloven¹

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøtilladelse til hold af heste på Kongevej 32A, 8752 Østbirk, som drives under CVR nr. 78107812

På ejendommen der fremover tilladt et hestehold bestående af 45 heste (300-500 kg), 33 heste (500-700 kg) og 10 heste (under 300 kg), svarende til i alt 31,99 dyreenheder (DE), beregnet efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen².

Afgørelsen annonceres på kommunens hjemmeside (www.horsens.dk) under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra tirsdag den 5. april 2016.

Afgørelsen sendes med digital post. Såfremt afgørelsen ønskes tilsendt i en printet udgave kan der rettes henvendelse til sagsbehandleren.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videregiver herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet inden **den 4. maj 2016**. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbrugslovens § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugsloven.

Med venlig hilsen

Jeanette Stabell Jensen

Agronom

Tlf. 76 29 26 03

jstj@horsens.dk

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger:

Vestbirk Musik- og Sportsefterskole, Søvejen 6-10, 8752 Østbirk

Parter

Steen Haubjerg Brok, Kongevej 26, 8752 Østbirk

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Fiskeriforening, CVR nr. 17915746

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Jesper Rixen, kontaktperson for Vestbirk Musik- og Sportsefterskole, mail: ri@vmse.dk

Konsulent:

Gunnar Thorup, Prosolve a/s, mail: gt@prosolve.dk

Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk Landboforening, mail: rim@vjl.dk

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling.: horsens@dof.dk

Vestbirk Musik- & Sportsefterskole
Søvejen 6
8752 Østbirk
Cvr. nr. 21734780

Rådhusstorvet 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
Telefax: 75601013
naturogmiljoe@horsens.dk
www.horsens.dk
Kvalitet:JLU

Sags nr.: 09.17.00-P19-4-15
Dato: 5. april 2016

**Miljøtilladelse af
Kongevej 32A, 8732 Østbirk
i henhold til reglerne i § 10 i
lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug.**

Skema 81692, version 1

Læsevejledning

Tilladelsen er bygget op således, at de vilkår som produktionen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af tilladelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af forholdene på ejendommen og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra produktionen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Copyright

*Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.
Luftfotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI*

1.	Generelle forhold.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Ejer- og driftsforhold.....	3
1.3	Resume af tilladelsen.....	4
1.4	Naboorientering og partshøring.....	7
1.5	Vilkår (side 7-10).....	7
1.6	Andre miljøregler og bestemmelser.....	10
1.7	Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed.....	11
2.	Anlægget.....	11
2.1.	Dyrehold og staldsystemer.....	11
2.2.	Faste afstandskrav.....	13
2.3.	Landskabet og planforhold.....	14
2.4.	Gener.....	17
2.5	Forurening.....	22
2.6	Påvirkning af naturområder med ammoniak fra anlæg.....	25
3	Arealerne.....	27
3.1	Markoplysninger.....	27
3.2	Nitrat (overfladevand).....	28
3.3	Nitrat (grundvand).....	30
3.4	Fosfor.....	30
3.5	Påvirkning af naturområder med ammoniak fra arealer.....	32
4	Bedst tilgængelige teknik (BAT).....	34
5	Ophør.....	34
6	Resume og konklusion.....	34
7	Bilag.....	36
7.1	Situationsplan – beliggenhed af anlæg.....	36
7.2	Indretning af anlæg.....	37
7.3	Tegninger af anlæg.....	38
7.4	Billeder af eksisterende anlæg.....	39
7.5	Afstande i relation til lugtgeneregninger.....	41
7.6	Natur.....	42
7.7	Udspretningsarealer.....	44

1. Generelle forhold

1.1 Indledning

Der er ansøgt om etablering af et nyt ridecenter samt en udvidelse af hesteholdet på Kongevej 32A, 8752 Østbirk fra 30 heste (300-500 kg) og 30 heste (500-700 kg), i alt svarende til 23,39 DE, til 45 heste (300-500 kg), 33 heste (500-700 kg) og 10 heste (under 300 kg), i alt svarende til 31,99 DE. Hvilket svarer til en udvidelse på 8,60 DE beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse¹ nr. 1318 af 26. november 2015.

Ansøgningen er indsendt af Vestbirk Musik- og Sportsefterskole, Søvejen 6-10, 8752 Østbirk CVR nr. 78107812.

Kommunen har gennemgået de indsendte oplysninger, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugsloven².

Vurderingen fremgår af de efterfølgende afsnit og danner sammen med ansøgningen baggrund for miljøtilladelsen.

Vilkårene sikrer at projektet kan gennemføres uden at der sker en væsentlig påvirkning af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

1.2 Ejer- og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget

Ansøgers tekst

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
rim@vj.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Vestbirk Ridecenter	6150293205	78107812

Adresse	Postnummer	By
Kongevej 32A	8752	Østbirk

Matrikler på ejendom Borupgård

Ejerlav	Matrikel nummer
Vestbirk By, Østbirk	12ac
Vestbirk By, Østbirk	24a

Ansøger

Vestbirk Musik- & og Sportsefterskole cvr. nr: 78107812
Søvejen 6-10
8752 Østbirk

Mobil: 23 66 52 39   Mail: ri@vmse.dk

¹ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

² Bekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Konsulent

Vestjysk Landboforening
Rikke Ilsøe Mogensen
Herningvej 3-5
6950 Ringkøbing

Tlf.nr.: 96 81 42 23   Mail: rim@vjl.dk

Kontaktperson på bedriften

Jesper Rixen

Tlf.nr.: 98 98 84 06   Mail: ri@vmse.dk

Kommune: Horsens

Sagsbehandler og tilsynsførende: Jeanette Stabell Jensen, Tlf.: 76 29 26 03, mail: jstj@horsens.dk

Ansøgningsskema nr.: 81692, version 1

Ansøgning indsendt første gang: 14. oktober 2015

1.3 Resume af tilladelsen

Tilladelsen indeholder dels ansøgers redegørelse og dels kommunens bemærkninger samt vurdering af produktionen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Tilladelsen omfatter hesteholdet og det tilhørende anlæg på ejendommen Kongevej 32A, 8752 Østbirk.

Herunder er kort resumeret de væsentligste forhold på ejendommen.

Beskrivelse af ansøgning

Vestbirk Musik- og Sportsefterskole ansøger om miljøtilladelse til etablering af nyt ridecenter på ejendommen, da det eksisterende ridecenter fremstår meget nedslidt og på sigt ikke vil overholde velfærdskravene i lov om hold af heste³.

Derudover ansøges der om en udvidelse af hesteholdet på ejendommen, således at det fremtidige hestehold forventes at udgøre max. 10 heste (op til 300 kg), 45 heste (300 – 500 kg) og 33 heste (500- 700 kg) i alt 31,99 DE.

Horsens Kommune vurderer, at ændringerne er omfattet af § 10 i husdyrbrugsloven, og derfor udløser krav om miljøtilladelse.

Ejendommens beliggenhed

Anlægget etableres i landzone i et område, hvor der er udarbejdet en lokalplan (2015-25).

Jf. lokalplanen gælder der følgende mht. anvendelse: Lokalplanområdet må kun anvendes til fritids- og rekreative formål i form af rideklub/-skole med tilhørende faciliteter. Tilhørende faciliteter kan være ridehaller, stalde, lader, gødningsopbevaringsanlæg og andre servicebygninger samt velfærdsrum, cafeteria, klublokaler og lignende bygninger og anlæg, som har tilknytning og drift og brug af en rideklub/-skole, herunder græs- og luftningsfolde, ridebaner, legeplads, parkeringsarealer samt interne veje og stiforbindelser.

³ Bekendtgørelse nr. 251 af 8. marts 2013 af lov om hold af heste

Horsens Kommune har vurderet at placeringen er hensigtsmæssig og i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser, idet ridecentrets aktiviteter er relateret både til land og by, men at aktiviteten omkring et ridecenter som udgangspunkt bør placeres i landzone. Dette understreges af Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse af undervisnings- og opstaldningsaktiviteter for hestehold naturligt hører til på landet (NMK-31-01078).

Det nye anlæg ønskes placeret øst for det eksisterende anlæg, se nedenstående luffoto.

Denne placering er valgt ud af flere mulige og er fundet bedst egnet ud fra både driftsøkonomiske og praktiske grunde. Ud fra en landskabelig vurdering vil den valgte placering også være at foretrække.

Med levende hegn mod nord, syd og øst vurderes det ny anlæg ikke at ville opleves meget dominerende i nærområdet, ligesom den lave beliggenhed i terrænet også vil betyde, at anlægget heller ikke fra de omkringliggende veje vil være meget synligt. Synligheden i landskabet nedtones desuden af bygningernes diskrete farvevalg.

Ejendommen er som tidligere beskrevet beliggende i landzone, og nærmeste nabo er Kongevej 34 (afstand ca. 140 meter), mens nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kongevej 15 (afstand ca. 220 meter). Nærmeste samlede bebyggelse er Vestbirk (afstand ca. 840 meter), og nærmeste byzone er Østbirk (afstand ca. 270 meter).

Horsens Kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugsloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte udvidelse.

Eventuelle gener fra produktionen

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk i skema 81692 viser, at lugtgenekriterierne i forhold til områder med beboelser er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved beboelser.

De generelle krav til støj forventes at være overholdt med den beskrevne indretning, der kan dog i de weekender, hvor der afholdes stævner (ca. 10 gange årligt) være et højere støjniveau. Det vurderes med baggrund i placeringen af det nye anlæg (længere væk fra naboerne), at der ikke vil opstå væsentlige støjgener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr bekæmpes ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt.

Der ændres ikke på udkørselsveje eller antallet af tunge transportere i forbindelse med udvidelsen af hesteholdet. Der forventes heller ikke mere generel trafik i form af flere personbiler eller hestetrailere i forbindelse med udvidelsen, da mange af ridecentrets brugere enten cykler eller går til ridecentret, og der forventes ikke afholdt flere stævner efter udvidelsen.

Der placeres ikke belysningskilder ude i terrænet, men der placeres højtsiddende nedadlysende armaturer på bygningen til svag oplysning af de befæstede arealer omkring bygningerne.

Der vil også kunne forekomme lys fra ridehallen frem til kl. 22.00, men med baggrund i placeringen af anlægget, afstanden til naboerne og den afskærmende beplantning, vurderes det, at der ikke vil opstå væsentlige lysgener for de omkringboende.

Det er kommunens vurdering at generne for de omkringboende med den beskrevne indretning og drift minimeres mest muligt, og at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuldt natur

Ifølge ansøgningen kan den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg på Kongevej 32A beregnes til ca. 650 kg kvælstof pr. år i ansøgt drift. Emissionen forøges derfor med 172 kg kvælstof pr. år i forhold til nudriften.

Nærmeste naturområde i forhold til ejendommen er en beskyttet⁴ sø og mose, der er beliggende ca. 330 meter vest for det nye anlæg. Derudover er der et større § 3 beskyttet naturområde (eng og mose) ca. 600 meter vest for det nye anlæg. Nærmeste § 7⁵ naturtype, er et overdrev, som ligger ca. 1 km nordøst for det nye anlæg.

Udvidelsen vurderes ikke at medføre en tilstandsændring i nogen af naturområderne.

Udbringningsarealer

Der drives ingen udspretningsarealer for husdyrgødning under Vestbirk Ridecenter, da alt husdyrgødningen afsættes til Steen Haubjerg, Kongevej 26, 8752 Østbirk, CVR nr. 17795104.

Der kan ikke stilles vilkår i denne godkendelse til aftalearealerne, men det skal vurderes om de er sårbare og udløser behov for en særskilt godkendelse.

Alle arealerne afvander til Randers Fjord. Der er generelt faldende dyretryk i oplandet.

⁴ Beskyttet efter § 3 i lovbekendtgørelse nr. 1578 af 8. december 2015 om naturbeskyttelse

⁵ Beskyttet efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven nr. 868 af 3. juli 2015

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, er arealerne beliggende i et område som ikke afvander direkte til et sårbart Natura 2000 vandområde, og er dermed ikke omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser. Det er derfor ikke nødvendigt med tilpasninger af arealdriften i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen til overfladevand.

Oplandet til Randers Fjord er udpeget som værende opland til et fosforfølsomt Natura 2000 område. Det skal derfor sikres, at der ikke er risiko for udvaskning af fosfor, hvilket sker gennem sikring af overholdelse af beskyttelsesniveauet i husdyrbrugsloven, hvor bl.a. fosfortal for de enkelte marker er anvendt i beregningen i husdyrgodkendelse.dk, såfremt der er tale om drænedede lerjorde. Der indgår dog i ansøgningen udelukkende marker med sandjord (JB1), der ikke er drænedede, hvorfor arealerne klassificeres som fosforklasse 0.

Ingen af arealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) i forhold til grundvand. Det er derfor ikke nødvendigt at tilpasse arealdriften i forhold til beskyttelse af grundvandet.

Idet der ikke er behov for at stille vilkår til arealdriften, er det vurderet at afsætningen af husdyrgødningen ikke udløser krav om en arealgodkendelse.

Der er ikke arealer beliggende i nabokommuner.

1.4 Naboorientering og partshøring

Der er i perioden 24. november 2015 til 16. december 2015 foretaget en høring af naboer og øvrige parter i overensstemmelse med reglerne §§ 55 og 56 i husdyrbrugsloven.

Det er de naboer, der har matrikel op til ridecentret, har modtaget et høringsbrev, idet de er vurderet at være parter i sagen. Den beregnede teoretiske konsekvensafstand, som normalt bruges til at afgrænse hvilke naboer, der skal høres i forbindelse med en ændring og udvidelse af en ejendom med dyrehold er ca. 134 meter. Der er ingen beboelser indenfor denne afstand

Følgende naboer og parter har modtaget et høringsbrev:

Navn	Adresse	Postadresse
Steen Haubjerg Brok	Kongevej 26	8752 Østbirk
Ib Broe Overgaard	Kongevej 34	8752 Østbirk
Jan Graversen	Kongevej 15	8752 Østbirk
Rune Sørensen	Kongevej 30	8752 Østbirk
Karl Martin Bragt	Kongevej 28	8752 Østbirk
Preben Taaning Jakobsen	Vestbirkvej 22	8752 Østbirk

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med nabohøringen.

1.5 Vilkår (side 7-10)

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte produktion i henhold til gældende regler i husdyrbrugsloven. Miljøtilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (se skema og versionsnummer under afsnittet vedr. ejer og driftsforhold) samt de dertilhørende beregninger. Tilladelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

Nr. Vilkår

1. Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Kongevej 32A, 8752 Østbirk, matr.nr. 24a, Vestbirk By, Østbirk, drevet under CVR-nr. 78107812. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne tilladelse.

2. Tilladelsen omfatter 45 heste fra 300-500 kg, 33 heste fra 500-700 kg og 10 heste under 300 kg, svarende til i alt 31,99 dyreenheder (DE) pr. år. Antal DE er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 bilag 1.

3. Der kan etableres og udvides i to faser:

Fase 1

- Der kan etableres et nyt ridecenter på ca. 7.300 m² (Anlæg 1) med en maksimal bygningshøjde på 10 meter over terræn. Anlægget skal indrettes og placeres som vist på bilag 7.1, og opføres i de materialer og farver som er beskrevet i denne tilladelse.
- Den eksisterende møddingsplads skal fjernes, og der etableres en ny møddingsplads i den eksisterende lade, samt møddingsanlæg med nedsænkede og afdækkede containere.
- Det eksisterende anlæg (stalde og ridehal) nedrives.
- Ændringerne skal være påbegyndt indenfor 2 år fra tilladelsen er endelig meddelt.

Fase 2

- Der kan etableres en tilbygning til staldanlægget (Anlæg 2) på ca. 700 m² med en maksimal bygningshøjde på 10 meter over terræn. Anlægget skal placeres som vist på bilag 7.1, og opføres i de materialer og farver som er beskrevet i denne tilladelse.
- Ændringerne skal være påbegyndt gennemført indenfor 5 år fra tilladelsen er endelig meddelt.

4. Den eksisterende lade (bygning 14, se bilag 7.1) skal nedrives, når der foreligger en aftale om opbevaring af husdyrgødning i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen

5. Såfremt husdyrgødningen opbevares på anden ejendom, skal der på Horsens Kommunes forlangende kunne fremvises dokumentation for dette.

6. Der skal etableres og vedligeholdes en skærmende beplantning i henhold til nedenstående punkter, se bilag 7.1.

- Beplantningen ud mod naturstien mod syd skal bestå af et hegn med minimum to rækker af træer af danske hjemhørende arter, der skal kunne opnå en højde der ca. svarer til anlæggets højde.
- Beplantningen mod Rydalsvej, mod Kongevej samt mod nord, skal bestå af et hegn med minimum en række træer af danske hjemhørende arter, der skal kunne opnå en højde der ca. svarer til anlæggets højde.

7. Den eksterne støjbelastning fra driften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stallden og ridehallerne, må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag - Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45

Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværði	22-07	-	55

8. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 7 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen
9. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugt- og støvgener der efter Horsens Kommune vurderes som væsentlige.
10. Stalde og anlæg til husdyrgødning skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal husdyrbruget for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Efterfølgende skal husdyrbruget udarbejde og gennemføre en plan med de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene formindskes i tilstrækkelig grad.
11. Overfladevand fra omliggende arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
12. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal der på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i ren og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)
13. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.
14. Tagvand fra de nye bygninger skal enten nedsives eller ledes gennem et forsinkelsesbassin, så der opnås en regn- og overfladeafledning på maksimalt 5 l/sek. Der skal derfor i forbindelse med byggeansøgningen til stalden indsendes ansøgning om enten en nedsivningstilladelse eller en ansøgning om udledningstilladelse med et detailprojekt for forsinkel-sesbassinet med beregning af de nødvendige dimensioner. Ansøgningen skal godkendes af Horsens Kommune, Natur og Miljø afdelingen.

15. Der drives ikke udbringningsarealer for husdyrgødning på ejendommen, og alt husdyrgødning fra ejendommen skal således afsættes til modtagere af husdyrgødning. Afsætningen skal kunne dokumenteres og dokumentation skal kunne fremvises på forlangende.
16. Transport af husdyrgødning fra husdyrbrugets anlæg må ikke ske på lørdage, søndage eller helligdage.
17. Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Kongevej 26, 8752 Østbirk, med et samlet indhold på 3.222 kg N og 663 kg P pr. planår (1/8 – 31/7), svarende til 32 DE (beregnet efter reglerne i bekendtgørelse 1318 af 26. november 2015 bilag 1. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist på bilag 7.7. Dette dokumenteres med skema 1B for afsat organisk gødning i gødningsregnskabet. Gyldig kontrakt inkl. kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.

Ophør

18. Ved ophør af dyrehold på ejendommen, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - a. Stalde og møddingsanlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der skal bortskaffes efter gældende regler.
  - b. Affald, foderrester m.v. skal fjernes fra ejendommen.

1.6 Andre miljøregler og bestemmelser

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes før der er givet byggetilladelse fra kommunen.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt. Godkendelsen fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven og byggelovgivningen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.

Affaldsbekendtgørelsen⁶. Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ. Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens⁷ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

Landbruget er ligeledes omfattet af § 39 i husdyrbrugsloven. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

1.7 Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed

Ansøgers tekst

Fase 1. Byggeriet vil påbegyndes når de nødvendige tilladelser er på plads. Det forventes at byggeriet vil stå færdig inden udgangen af 2017.

Fase 2. Det søges om fristforlængelse til fase 2 på 5 år, da fase 1 omfatter en større byggeproces, der ønskes gennemført inden fase 2 påbegyndes. Derudover ønskes fase 2 ikke gennemført, såfremt de ekstra 24 bokse ikke tages i brug/udlejes. Dette hænger bl.a. sammen med skolens udviklingsplan.

Kommunens tekst

I henhold til husdyrbrugslovens § 33 skal der i tilladelsen fastsættes en frist for hvornår tilladelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år fra meddelelses dato.

Loven giver dog mulighed for en længere tidsfrist, hvis tilladelsen omfatter planlagte udvidelser eller ændringer. I så fald bør fristen til at udnytte denne del af godkendelsen ikke overstige 5 år fra godkendelsens meddelelse.

Der er ansøgt om en forlængelse af udnyttelsesfristen på 5 år, og for at kunne vurdere om der kan gives en længere tidsfrist, skal ansøgningens oplysninger om de planlagte udvidelser være tilstrækkelige til, at forholdene kan vurderes, og der kan fastsættes de nødvendige vilkår.

Ansøgningen er opdelt i to faser, hvor den første fase omfatter etablering af nye stalde, ridehaller, klubfaciliter, ridebaner, møddingsplads m.v. Altså en større byggeproces som forventes påbegyndt, når de nødvendige tilladelser er meddelt.

Herefter skal det eksisterende ridecenter nedrives, og anden fase af udvidelsen planlægges. Det skal bl.a. undersøges om der er grundlag for at lavere yderligere 24 bokse.

På baggrund af ovenstående er det kommunens vurdering, at der kan tillades en fristforlængelse, således at der gives i alt 5 år til at hele projektet skal være gennemført.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

2. Anlægget

2.1. Dyrehold og staldsystemer

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen. I tabellerne vises oversigter af staldafsnit, dyr og staldsystemer.

Ansøgers tekst

Der henvises foruden nedenstående til bilag 7.1 og 7.2

Ejendommen består i dag af staldanlæg til ca. 60 heste, to ridehaller, klubfaciliteter, en møddingsplads og en lade til opbevaring af bl.a. halm. Efter udvidelsen vil ejendommen bestå af et staldanlæg til 88 heste, to ridehaller, et møddingsanlæg bestående af nedsænkede og afdækkede containere, møddingshus, opbevaringsrum til wrap og strøelse, samt klubfaciliteter.

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal DE
Hest02	1 voksen årshest, 300-500 kg	Nudrift	30	10,34
		Ansøgt	45	15,52
Hest03	1 voksen årshest, 500-700 kg	Nudrift	30	13,04
		Ansøgt	33	14,35
Hest01	1 voksen årshest, under 300 kg	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	10	2,13

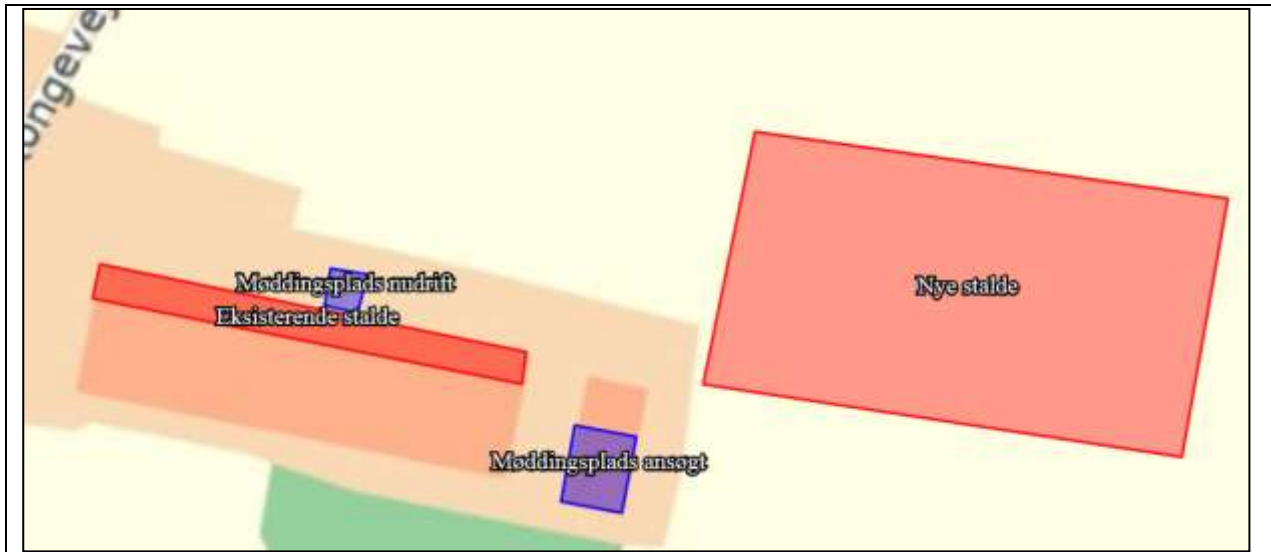
Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årsso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Eksisterende stalde	Nej	Hest02	Nudrift	30	30				10,34
			Ansøgt	0	0				0,00
		Hest03	Nudrift	30	30				13,04
			Ansøgt	0	0				0,00
Nye stalde	Nej	Hest01	Nudrift	0	10				0,00
			Ansøgt	10	0				2,13
		Hest02	Nudrift	0	45				0,00
			Ansøgt	45	0				15,52
		Hest03	Nudrift	0	33				0,00
			Ansøgt	33	0				14,35
Sum			Nudrift					23,39	
			Ansøgt					31,99	
Ændring alle produktioner:								8,60	

Anlæg (eksisterende og nyt)

Kommunens vurdering

Vestbirk Musik- og Sportsefterskole ansøger om miljøtilladelse til etablering af nyt ridecenter på ejendommen, da det eksisterende ridecenter fremstår meget nedslidt og på sigt ikke vil overholde velfærdskravene i lov om hold af heste, hvor der er krav om større bokse.

Ved etablering af nyt ridecenter ønskes det eksisterende anlæg nedrevet med undtagelse af laden, da husdyrgødningen ønskes opbevaret på en støbt plads i laden, indtil der er fundet en der kan modtage og opbevare husdyrgødningen i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Anlægget etableres med fast bund i boksene uden afløb. Derudover etableres der i anlægget vandspiltøve, sadelrum, separat rum til foder og wrapphø m.v. Indretning af anlægget ses af bilag 7.2.

I forhold til anvendelse af Bedst Tilgængelige Teknik (BAT) er det for ansøgninger om husdyrproduktion under 75 DE (§ 10 ansøgninger) som udgangspunkt tilstrækkeligt at husdyrproduktionen overholder de generelle bestemmelser i lovgivningen, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen, som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og drift samt vedligeholdelse.

Der er stillet vilkår til størrelsen af husdyrproduktionen, som sikrer at forudsætningerne for beregningerne for hhv. ammoniakemission og lugtgeneberegninger overholder.

2.2. Faste afstandskrav

I dette afsnit redegøres der for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrbrugslovens §§ 6 og 8.

Ansøgers tekst

Ejendommen er placeret i landzone, med ca. 140 meter til nærmeste beboelse (Kongevej 34). Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Vestbirk, som ligger ca. 840 væk. Der er ca. 270 meter til nærmeste byzone, som er Østbirk.

Af nedenstående tabellen fremgår de generelle afstandskrav som er gældende for anlægget, samt den faktiske afstand.

Afstande fra nærmeste staldanlæg	Husdyrbruglovens minimumskrav (meter)	Aktuel afstand (meter)
Eksisterende/fremtidig byzone – sommerhus - område	50	270
Område i lokalplan der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50	0 (rekreativt område)
Nabobeboelse	50	140
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (på ejendommen)	25	> 25
Almene vandforsyningsanlæg	50	> 50
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	80
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	190
Naboskel	30	35

Som det ses af ovenstående skema er alle afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrbrugslovene overholdt.

Kommunens vurdering

Der er udarbejdet en lokalplan som gør det muligt at etablere et ridecenter på den pågældende placering. Afstandsrevet til "Område i lokalplan der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende" er derfor overholdt, på trods af at afstanden er 0 meter, idet ridecenteret er placeret midt i området.

Se tabel i ovenstående afsnit, for oplysninger om afstande til nærmeste omgivelser (i relation til de faste afstandskrav der er i husdyrbruglovens § 6 og § 8). Det ses af tabellen at gældende øvrige afstandskrav i er overholdt for den ønskede placering af det nye anlæg.

2.3. Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan det påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Ejendommen er placeret i landzone, og som det ses af nedenstående skema placeres det nye anlæg udenfor de forskellige bygge- og beskyttelseslinjer.

Ligger anlæggene indenfor:	Ja/nej
Skovbyggelinje	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Søbeskyttelseslinje	Nej
Åbeskyttelseslinje	Nej

Klitfredning	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Beskyttede fortidsminder	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Facader og tag udføres i mørke farver med enkelte lysere farver, se bilag 7.3. Af nedenstående skema ses højde, materialevalg m.v. for eksisterende og nye bygninger på ejendommen efter udvidelsen.

Byg. nr.	Anvendelse	Højde over terræn (meter)	Materialer og farvevalg	Belysning (facader m.v.)
1	Nyt ridecenter	10	Mørke træbeklædninger og tag bestående af finerplader med mørk tagpapbeklædning	Ved alle døre
2	Tilbygning	10	Mørke træbeklædninger og tag bestående af finerplader med mørk tagpapbeklædning	
4	Lade	7,2	Røde stålplader	
6	Ny møddingsanlæg	0	Nedsænket, ikke synlig	Ved møddingspladsen
7	Møddingsplads	0	Støbt areal i lade	

Der placeres ikke belysningskilder ude i terrænet, men der placeres høstsiddende nedadlysende armaturer på bygningen til svag oplysning af de befæstede arealer omkring anlægget.

Den udendørs belysning forventes at være automatisk styret med sensor, så lyset ikke står tændt hele tiden. Øvrig belysning indendørs slukkes senest kl. 22.00, hvor ridecentret lukkes.

Kommunens vurdering

Beskrivelse af landskabet

Ejendommens eksisterende bygninger ligger i det åbne land ca. 50 m øst for nærmeste nabo, ca. 750 m nord for landsbyen Vestbirk og ca. 425 vest for byzonegrænsen ved Østbirk.

Landskabet karakteriseres som et småbakket morænelandskab. Det er et relativt åbent landskab med spredte læhegn og mindre skovbevoksninger. En beboelse ligger tæt på ejendommen og derudover er området karakteriseret ved mindre spredte gårdanlæg. Ejendommens eksisterende bebyggelse ligger relativt højt i landskabet. Den ligger højere (kote 56) end Kongevej fra nord (kote 51) og Rydalvej (kote 49) mod øst, mens Kongevej fra syd (kote 59) er beliggende højere end ridecentret, se billeder i bilag 7.4. Dette betyder at de eksisterende bygninger på ridecentret ses relativt tydeligt fra Rydalvej og Kongevej, når man kører mod syd.

Området ligger ikke indenfor kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer, fredede områder, kirkeomgivelser m.v., og der er ingen særlige naturværdier eller naturarealer beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven⁸ i umiddelbar nærhed af (minimum 180 meter) af byggefeltet.

Området ligger umiddelbart syd for et område, der er udpeget som værdifuldt og uforstyrret

⁸ LBK nr. 1578 af 8. december 2015

landskab, der omfatter karakteristiske landskabsformer, der skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg. Området er desuden udpeget som nationalt geologisk interesseområde, Det Midtjyske Søhøjland. Det Midtjyske Søhøjland er et stort geologisk rammeområde, der indeholder flere mindre geologiske interesseområder.

Eksisterende og nyt anlæg

Før Vestbirk Rideskole opførte bebyggelse på stedet i 1977 blev jorden dyrket med landbrugsafgrøder. Den eksisterende samlede bygningsmasse udgør i dag ca. 4.480 m². Den eksisterende ridehal, som rives ned i forbindelse med opførelse af nyt ridecenter, er opført med facader af røde stålplader og hvidpudsede mure. Bygningen virker både på grund af farverne og placeringen i terrænet dominerende og skæmmende i landskabet. Den eksisterende lade, opført med røde stålplader, beliggende øst for ridehallen bliver foreløbig stående indtil der er fundet en løsning på afhentning af hestemøget. Den eksisterende og meget synlige møddingsplads erstattes med en møddingsplads i laden, samt nedsænkede og afdækkede containere syd for staldanlægget. Møddingen vil dermed ikke være synlig for trafikanter på Kongevejen eller naturstien.

Ejendommens bygninger er mod nord og til dels mod syd afskærmet af relativ tæt beplantning, ligesom der er et levende hegn mod øst ved Rydalvej.

Det nye ridecenter opføres øst for den eksisterende bygningsmasse og placeres ca. 5 m lavere i terrænet. Anlægget opføres i 2 faser. I 1. fase opføres der et anlæg på ca. 7.300 m² og indenfor ca. 3 år efter opførelsen af dette sættes fase 2 i gang og der opføres en tilbygning på ca. 700 m².

Anlægget vil fremstå som 2 sammenbyggede langhuse med afvalmede tage. Anlægget får en max højde på 10 m over terræn. Bebyggelsen udføres i mørke farver med enkelte lysere indslag eksempelvis omkring vinduerne. Mod Rydalsvej (øst) og mod Kongevej (vest) er der 2 vinduer til gulv. Mod nord er der et vinduesbånd, der fylder godt halvdelen af facaden. Mod syd et tilsvarende vinduesbånd og et indgangsparti med vinduer. Desuden er der ovenlys i kip. Den indendørs belysning slukkes senest kl. 22. Der er desuden udendørs belysning, der vil bestå af højtsiddende, nedadlysende armaturer på bygningen til svag oplysning af de befæstede arealer. Denne belysning forventes at blive sensorstyret.

På ansøgningens situationsplan er hele ridecentrets område vist med en ikke nærmere defineret afskærmende beplantning.

Vurdering af landskabelig påvirkning

Horsens Kommune vurderer, at der ved såvel placering som arkitektonisk udformning af det nye anlæg er taget hensyn til de landskabelige interesser i området. Den lave placering i terrænet, ca. i niveau med Rydalvej vurderes at være den bedste placering på ejendommen af et anlæg af den størrelse. Anlæggets mørke farveholdning vil på trods af byggeriets størrelse desuden medvirke til at det rent visuelt vil fremstå mindre dominerende.

Et grønt bælte rundt i kanten af ejendommen, som foreslået i ansøgningen, vurderes som en fin markering af ridecentrets område og som det også ses ved områdets øvrige ejendomme. Ud mod naturstien mod syd vil Horsens Kommune stille vilkår om et 2 rækket hegn, mens det mod Rydalvej, mod Kongevej samt mod nord vil være tilstrækkeligt med én række træer. Ud over at indramme ejendommen vil beplantningen også minimere aftenbelysningen.

Samlet vurderes opførelse af det nye ridecenter ikke at ville medføre en negativ påvirkning af landskabet.

2.4. Gener

2.4.1 Lugt

Der gøres i dette afsnit rede for lugtmissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt. I tabellen "Samlet resultat af lugtberegning" vises de beregnede geneafstande for lugt til naboer og områder, som er omfattet af husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, og det oplyses om genekriterierne er overholdt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet.

Ansøgers tekst

Placering af markører ses af bilag 7.5 vedr. beliggenhed.

Herunder ses resultatet af lugtberegningerne i ansøgningsystemet.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Kongevej 15	0	FMK	39,90	52,84	39,90	52,84	296,74	Ja	Ja
+ Kongevej 22	0	FMK	70,93	93,93	70,93	93,93	911,11	Ja	Ja
+ Østbirk	0	FMK	126,17	167,09	126,17	167,09	361,38	Ja	Ja

Lugtmission fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit	Staldsystem kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Eksisterende stalde	Hest02	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Hest03	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nye stalde	Hest01	10	0	2,00	0	80,00	340,00	0,00	80,00	340,00
	Hest02	45	0	18,00	0	720,00	3.060,00	0,00	720,00	3.060,00
	Hest03	33	0	19,80	0	792,00	3.366,00	0,00	792,00	3.366,00
SUM	-	88	0	39,80	-	1.592,00	6.766,00	-	1.592,00	6.766,00

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 1.592,00^{0,6} = 133,44$ meter

Nudrift										
Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Eksisterende stalde	Hest02	30	30	12,00	0	480,00	2.040,00	0,00	480,00	2.040,00
	Hest03	30	30	18,00	0	720,00	3.060,00	0,00	720,00	3.060,00
Nye stalde	Hest01	0	10	2,00	0	80,00	340,00	0,00	80,00	340,00
	Hest02	0	45	18,00	0	720,00	3.060,00	0,00	720,00	3.060,00
	Hest03	0	33	19,80	0	792,00	3.366,00	0,00	792,00	3.366,00
SUM	-	60	148	69,80	-	2.792,00	11.866,00	-	2.792,00	11.866,00

Kommunens vurdering

Lugtemission fra anlægget er afhængigt af staldsystemet, antal dyr på stald på et givet tidspunkt og vægten af disse dyr. Lugtens udbredelse i nærområde er afhængigt af anlæggets placering i forhold til landskabets udformning og hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningssystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odour units (OUE)/m³, i samlet bebyggelse 7 OUE/m³ og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) 15 OUE/m³.

Da der ikke er husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en radius på 300 meter fra ejendommen, skal geneafstanden ikke justeres i forhold til lugtkumulationen.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 137 meter til nærmeste beboelse (Kongevej 34) og ca. 220 meter fra stald til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Kongevej 15). Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Vestbirk, som ligger ca. 830 meter væk. Der er ca. 260 meter til nærmeste byzone, som er Østbirk. Se i øvrigt også afsnittet beliggenhed og planmæssige forhold.

Beskyttelsesniveauet i husdyrbrugsloven indeholder ikke hensyn til omkringliggende beboelser, hvor ejendommen er pålagt landbrugspligt. Disse naboer må ifølge lovgivningen derfor tolerere lugt, der kan være mere generende, set i forhold til beboelser på ejendomme uden landbrugspligt. Det betyder, at der ikke er vurderet på lugtpåvirkning af bl.a. Kongevej 34, idet denne er en ejendom, som er pålagt landbrugspligt (ejendommen ligger dog udenfor lugtgenekriteriet for enkeltbolig uden landbrugspligt).

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om det ansøgte dyrehold. Der er i bilag 7.5 vist hvilket udgangspunkt der er anvendt i beregningerne.

Beregningerne foretaget herover viser, at lugtgenekriterierne er overholdt for alle tre kategorier (enkeltliggende beboelser, samlet bebyggelse og byzone).

Horsens Kommune har i dag ikke kendskab til klager over lugt, hvorfor det antages, at produktionen drives på en sådan måde, at der ikke opstår generende lugt ved naboer. Kommunen vurderer derfor på baggrund af ovenstående samt det at staldanlægget og møddingspladsen flyttes længere væk fra de nærmeste beboelser, at lugt fra anlægget ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er dog stillet vilkår som sikrer at anlægget drives så lugtavgivelsen mi-

nimeres, og at kommunen såfremt der opstår lugtgener fra produktionen har mulighed for at håndhæve disse forhold.

2.4.2 Støj, støv, fluer, lys, affald m.v.

I dette afsnit redegøres der for hvilke gener, der er på husdyrbruget, og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre gener for naboerne.

Ansøgers tekst

Beskrivelse af støj

Ejendommens støjkilder er følgende: fodringstider, trafik, levering af foder og strøelse, afhentning af husdyrgødning og støj i forbindelse med stævner.

Der vil i såvel ansøgt drift som nudrift blive tildelt foder minimum 3 gange dagligt (morgen, middag og aften), hvor der må forventes at være lidt støj.

Kørsel med tung transport sker hovedsageligt på hverdage fra kl. 6.00 – 20.00 i forbindelse med afhentning af husdyrgødning, afhentning af døde dyr og levering af foder og strøelse. Dog kan der komme udsving i forbindelse med ændrede rutiner i foderstofforretning eller i de perioder hvor husdyrgødningen udbringes (forår og efterår). Dette er beskrevet nærmere under afsnittet omkring transport.

I perioder vil der blive afholdt stævner på ejendommen (ca. 10 gange årligt), der kan give mere støj i en begrænset periode, da stævner oftest kun afholdes over en weekend. Der vil i forbindelse med udvidelsen ikke blive afholdt flere stævner end der afholdes på nuværende tidspunkt.

Der må dog forventes lidt mere støj i forbindelse med udvidelsen, men støjniveauet vil overholde de vejledende grænseværdier for landbrugsdrift jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 pm "Ekstern støj fra virksomheder".

Beskrivelse af lys

Udendørs belysning udgør på nuværende tidspunkt et åben lysstofrør med stor spredning på ridehallens nordlige side.

Fremtidig udendørs belysning vil komme til at bestå af højtsiddende, nedadlysende armaturer på bygningen til svag oplysning af de befæstede arealer.

Den udendørs belysning forventes at være automatisk styret med sensor, så lyset ikke står tændt hele tiden. Øvrig belysning indendørs slukkes senest kl. 22.00, hvor ridecentret lukkes.

Beskrivelse af støv

Støvgener fra ejendommen forventes at være meget minimale, da bunden i ridehallerne vandes jævnlige for at mindske støv, samt det at staldgangen forventes at blive støvsuget jævnlige.

Derudover vil de udendørs ridebaner også blive vandet for at mindske støv, når det vurderes at være nødvendigt.

Beskrivelse af fluer og skadedyr

Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne. Da hestene typisk går ude en del af året, og opbevaringen af husdyrgødningen er overdækket, udgør fluer ikke et stort problem. Der foretages derfor udelukkende fluebekæmpelse ved behov.

Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne.

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Beskrivelse af affald og kemikalier

Fast affald opbevares i container, der afhentes en gang om ugen af Horsens Kommune.

Døde dyr afhentes umiddelbart efter aflivning af DAKA, hvorfor der ikke vil ske opbevaring af døde dyr på ejendommen.

Der er ingen opbevaring eller håndtering af sprøjtemidler, og ligeledes er der ikke opbevaring eller håndtering af olie på ejendommen.

Kommunens vurdering

Støj

Det nye anlæg flyttes længere væk fra de nærmeste beboelser og derudover er der afskærmende beplantning imellem anlægget og nærmeste beboelse.

Det vurderes med baggrunden i afstanden til naboerne samt den afskærmende beplantning, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegning.

På baggrund af ovenstående er der jf. § 11 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁹, kun fastsat standard vilkår vedrørende støj, som vil sikre, at såfremt der opstår støjgener, er det muligt at gribe ind.

Lys

Der etableres udendørs belysning på bygningen i forbindelse med udvidelsen, men Horsens Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for de omkringboende, da belysningen består af orienteringslys, der kun tændes, når det er nødvendigt, og der placeres ikke belysningskilder ude i terrænet.

Ridehallerne etableres med en del vinduer mod syd og nord, der kan stå tændt frem til kl. 22.00 hver aften. Det vurderes dog ikke at give gener for de omkringboende, da der er etableret eller vil blive etableret afskærmende beplantning omkring ejendommen. Derudover placeres det nye anlæg med større afstand til de omkringboende, samt lavere i terrænet i forhold til det eksisterende. Der er stillet vilkår vedr. afskærmende beplantning.

Støv

Støv fra anlægget på ejendommen forventes ikke at give væsentlige gener ved nærmeste beboelser, idet der foretages tiltag (f.eks. vanding af bund i ridehal, støvsugning af staldgang m.v.) for at minimere støvgener mest muligt.

Der vil dog i forbindelse med tunge transporter kunne opstå gener fra støv ved de nærmeste beboelser. Dette vil primært kunne forekomme i perioder med udbringning af husdyrgødning, da der i denne periode forventes at være flere transporter end der ellers vil være resten af året. Horsens Kommune vurderer dog ikke at generne fra støv ved tung trafik til og fra ejendommen vil være væsentlige ved de omkringboende, da transporten ikke foregår på grusveje, og der er

⁹ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

ganske få transporter med tung trafik om året. Derudover etableres der afskærmende beplantning, der også vil være med til at begrænse støvgenerne udenfor ejendommen.

Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (mus, rotter, m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes med de beskrevne tiltag, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er ikke stillet særlige vilkår til rottebekæmpelse, idet dette reguleres af anden lovgivning.

I forbindelse med hold af dyr der går i strøelse og håndtering af denne kan der opstå fluegener. Husdyrgødningen skal opbevares overdækket, hvilket vil reducere fluernes mulighed for at udvikle sig. Der er stillet vilkår om fluebekæmpelse, såfremt der skulle opstå gener ved naboerne. Det vurderes samlet, at der med de beskrevne tiltag og stillet vilkår ikke bør opstå gener fra fluer og skadedyr.

Affald og kemikalier

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrholdet. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. affaldshåndteringen.

Da der ikke er markdrift fra ejendommen og dermed ikke oplag af farligt affald i form af kemikalier, pesticider, dieselolietank og lignende der vedrører markarbejdet, er der ikke stillet vilkår vedr. dette.

Det vurderes samlet, med baggrund i ovennævnte vurderinger og stillede vilkår, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med støj, støv, lys m.v. fra den ansøgte produktion. Idet ejendommen lever op til den gældende lovgivning vurderes det, at der anvendes BAT indenfor disse områder.

2.4.3 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transporter samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst:

Antallet af tunge transporter til og fra ejendommen fremgår af nedenstående skema. Derudover vil der kunne forekomme tung transport ved afhentning af døde dyr.

Det ses af nedenstående skema at antallet af tunge transporter ikke forventes at øge ved udvidelsen, da der ikke ændres i rutinerne vedr. afhentning af husdyrgødning samt levering af foder og strøelse.

Type af transport	Antallet af transporter	
	Nuværende	Ansøgt
Levering af foder, strøelse	Hver 3. mdr.	Hver 3. mdr.
Afhentning af husdyrgødning	Ca. hver 2-3 uge*	Ca. hver 2-3 uge*

Afhentning af husdyrgødning er sæsonbetonet, da der vil blive kørt oftere i de perioder, hvor der må udbringes fast husdyrgødning, mens husdyrgødningen fra november til februar vil blive opbevaret på ejendommen, da det ikke må udbringes i denne periode. Ligesom der i en stor del af sommeren stort set ikke vil blive produceret husdyrgødning på ejendommen, da hovedparten af hestene flyttes i forbindelse med at eleverne afslutter deres skolegang på efterskolen.

Den daglige trafik af biler forventes ikke øget, da mange af ridecentrets brugere både nu og fremadrettet er efterskolens elever, der ikke kører bil. I forhold til trafik af biler og hestetrailere ved stævner forventes dette heller ikke øget væsentligt ved udvidelsen, da der ikke blive afholdt flere stævner efter udvidelsen end der afholdes på nuværende tidspunkt.

Kommunens vurdering

Kommunen skal i forbindelse med en ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug foretage en vurdering af transportforholdene på husdyrbruget, herunder hvorvidt kommunen vurderer, at der skal stilles vilkår til husdyrbrugets transport.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henfører under færdsels og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal derfor vurderes inden der træffes afgørelse. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af kommunen.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der i en kort periode forekomme flere transporter end normalt. Dette vurderes at kunne være en fordel for de omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere periode.

Antallet af øvrig tung transport øges ikke ved udvidelsen, og udgør ganske få transporter om året.

Øvrig trafik af biler og hestetrailere forventes heller ikke øget ved udvidelsen, da mange af ridecentrets brugere både nu og fremadrettet er efterskolens elever, der ikke kører bil. Derudover er det oplyst, at der ikke forventes at blive afholdt flere stævner efter udvidelsen i forhold til på nuværende tidspunkt, hvorfor der ikke forventes mere trafik med hestetrailere.

Det er kommunens vurdering på baggrund af ovenstående og med det stillede vilkår for udbringning, at den ansøgte transport ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området samt stillede vilkår overholdes.

Der henvises ligeledes til god nabohensyn, således at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse gener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.5 Forurening

2.5.1 Spildevand

I dette afsnit gøres der rede for mængden af spildevand samt bortskaffelse heraf.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af spildevandsmængde

Ejendommen udleder ikke restvand før eller efter udvidelsen. Spildevand fra vandspiltove afledes til offentlig kloak.

Der vil ikke blive afløb fra møddingspladsen, da møddingen skal opbevares i tætte, overdækkede containere, hvorfor der ikke vil være spildevand herfra.

Der laves ikke afløb i boksene, da det forventes at strøelsen kan opsamle urin/ajle fra hestene.

Afledning af tagvand fra bygningerne vil blive afledt via tagrender til faskine, hvorfra der vil ske nedsivning. Der er i 2013 lavet jordprøver i området, der viser at jorden sagtens kan trække mængden af overfladevand. Der afledes ikke til recipient.

Parkeringsplads og trailerplads etableres med fald, således at alt overfladevand herfra afledes til terræn.

Der er ikke og etableres ikke befæstede arealer på ejendommen, hvorpå der kan komme spild af forurenende stoffer.

Der forekommer ikke påfyldning og vask af sprøjteudstyr på ejendommen, da alt husdyrgødning afsættes til Kongevej 26, hvorfor alt markarbejde håndteres på anden ejendom.

Sanitært spildevand fra toiletter ledes til offentlig kloak.

Beskrivelse af spildevands- tilledning og -afledning

I nedenstående skema fremgår de forskellige typer af spildevand, og hvor spildevandet udledes/afleveres til.

Type	Afleveres til
Vandspiltov	Offentlig kloak
Sanitært spildevand	Offentlig kloak
Overfladevand fra tagflader mv.	Faskine → nedsivning

Kommunens vurdering

Idet der ikke sker direkte udledning til en recipient af overfladevand fra arealer, hvorfra der kan ske spild af forurende stoffer, vurderer Horsens Kommune at håndteringen af restvand sker på forsvarlig vis.

Sammenfattende vurderer Horsens Kommune, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår vedr. spildevandshåndteringen.

2.5.2 Opbevaring af husdyrgødning

I dette afsnit redegøres der for opbevaringen af husdyrgødningen.

I tabellerne vises oplysninger om anlæggene til opbevaring af husdyrgødning. Der bruges en kort kode for hvert opbevaringslager.

Ansøger tekst:

Oversigt over opbevaringslagre på ejendommen ses af nedenstående tabel.

Oversigt over opbevaringslagre	
Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
Møddingsplads ansøgt	
Møddingsplads nudrift	

Detaljer om fast lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
Møddingsplads ansøgt	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	100,00	0
Møddingsplads nudrift	Nudrift	100,00	0
	Ansøgt	0,00	0

Beskrivelse af møddingsplads og –anlæg

Den eksisterende møddingspladsen nord for staldanlægget fjernes i forbindelse med udvidelsen, og der etableres en støbt møddingsplads i laden øst for det eksisterende staldanlæg. Pladsen støbes med fald ind mod midten fra alle sider, således at der ikke er risiko for udsivning af møddingsvand til terræn. Møddingspladsen etableres uden afløb, da den etableres indendørs, og evt. møddingsvand forventes opsamlet af strøelsen, således at der ikke står møddingsvand på pladsen.

Derudover etableres der et møddingsanlæg nord for stalden bestående af nedsænkede og afdækkede container. Dette anlæg skal bruges som midlertidig opbevaring af husdyrgødning inden det spredes på markerne eller flyttes over på møddingspladsen i laden.

Når der er fundet en modtager, der kan opbevares husdyrgødningen efter gældende regler, bliver laden nedrevet.

Opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der etableres møddingsplads i laden, hvor der vil være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at husdyrgødningen kan opbevares på ejendommen de måneder, hvor der ikke må udsprede husdyrgødning på markerne. Der forventes at være opbevaringskapacitet på ejendommen til minimum 3 måneder, hvorefter husdyrgødningen kan ligges i overdækket markstak.

Placeringen af anlæggene efter udvidelsen kan ses på bilag 7.1.

Kommunens vurdering

I forhold til vurdering af om der anvendes BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning, er der taget udgangspunkt i de generelle regler som er gældende i Danmark, bl.a. at møddingspladsen skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelig for fugt, og skal udføres således, at de kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning fra den oplagrede gødning.

Da Miljøstyrelsen har lavet den vurdering at danske landmænd allerede i kraft af danske lovgørelser overholder kravene til BAT i forhold til udbringningsteknologi og opbevaring, vurderes det at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til både opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ejer har oplyst, at der etableres en møddingsplads og et møddingsanlæg med tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at møddingen kan ligge minimum 3 måneder, hvorefter det køres i markstak. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil sikre at gødningen kan udbringes på det optimale tidspunkt i forhold til planternes udnyttelsesevne.

Der gøres opmærksom på at strøelse fra boksene ikke må placeres i markstak før det er kompostlignende, hvilket i praksis vil betyde at der skal have ligget på en møddingsplads i mindst 3-4 måneder før det køres i markstak og overdækkes.

2.6 Påvirkning af naturområder med ammoniak fra anlæg

I dette afsnit redegøres der for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af ammoniakdepositionen på områderne.

Ansøgers tekst

Følgende fremgår af ansøgningen.

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 649,59 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 172,31 kgN/år

Der er beregnet ammoniakdeposition til nærmeste registrerede kategori 2-natur, som er et overdrev, der ligger ca. 1.100 meter nordøst for anlægget.

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Oprettet	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
§3 mose vest	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-0,1	0,1
§7 stk 2 overdrev nordøst	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0

Kommunens tekst

Naturområder omfattet af husdyrbrugsloven - § 7-natur

Husdyrbrugsloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (de såkaldte § 7-områder), som opdeles i tre kategorier (se nedenfor). For hver kategori fastsætter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 et generelt beskyttelsesniveau mht. kvælstofdeposition, som gælder ved etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug. De tre kategorier defineres i de følgende afsnit.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som habitatnatur, § 3-heder og § 3-overdrev, hvis disse ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder). Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades.

Der er mere end 4 km til nærmeste Natura 2000-område (nr. 52, Salten Å) (se bilag 7.6). Ansøgningens beregningsmæssige totaldeposition, som stammer fra dyreholdet på Vestbirk Ridecenter og afsættes i Natura 2000-området vil også efter udvidelsen være 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser, heder der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Det nærmeste naturområde i denne kategori er et overdrev, som ligger ca. 1.100 meter nordøst for stalden (se bilag 7.6).

Totaldepositionen på området er ifølge ansøgningens beregninger 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som ammoniakfølsom § 3-natur, der ikke er omfattet af de to fore-

gående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen **kan** i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Dette krav kan ifølge bekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

Nærmeste kategori 3-natur er et moseareal som ligger ca. 330 meter nordvest for ridecenters stalde (se bilag 7.6).

Merdepositionen fremgår ikke af ansøgningen.

Kommunens vurdering

Husdyrhold påvirker de omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af hesteholdet på Kongevej 32A, 8732 Østbirk for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er beregnet til ca. 650 kg N/år.

Beskyttede naturområder

Med en totalemission på ca. 650 kg N/år er der beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år på samtlige kategori 1- og 2-områder. Kommunen har foretaget en scenarieberegning med nærmeste § 3-område som naturpunkt. Totaldepositionen på mosen er herved beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Emissionsforøgelse på ca. 172 kg N/år, vil ikke medføre nogen beregningsmæssig merdeposition på mosen eller andre arealer med kategori 3-natur. Alle afskæringskriterier mht. kvælstofdeposition på natur er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Af EF-habitatdirektivets¹⁰ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Følgende bilag IV-arter er ifølge DCE, Aarhus Universitet registreret i området: stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben samt flere arter af flagermus og odder.

Foruden bilag IV-arterne er flere andre arter beskyttet af en national artsfredning jf. artsfredningsbekendtgørelsen¹¹.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Horsens Kommune gør en særlig indsats for at forbedre levevilkårene for disse arter, så de sikres mod udryddelse og tilbagegang.

Samlet vurdering

På grundlag af ovenstående er det Horsens Kommunes samlede vurdering, at den ansøgte udvidelse af hesteholdet kan ske uden at:

- skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder
- indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter, fredede arter eller rødliste-arter som forekommer eller har deres naturlige udbredelsesområde nær anlægget på Kongevej 32A.
- medføre tilstandsændringer i § 3-beskyttede naturområder

¹⁰ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

¹¹ Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellen vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet.

Ansøger tekst

Grundlæggende arealoplysninger

Der indgår i projektet udelukkende aftalearealer, idet arealerne til ejendommen udelukkende bruges til folde til hestene, og ikke som udbringningsarealer.

Tabellen herunder viser størrelsen på de oplyste aftalearealer, og om der er udpegninger af nitrat og fosforklasser på arealerne.

Aftalearealer			
Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Obj-6	10,19	Nej	Nej
Obj-10	1,46	Nej	Nej
Obj-15	0,75	Nej	Nej
Obj-13	6,46	Nej	Nej
Obj-11	3,56	Nej	Nej
Obj-20	3,57	Nej	Nej
Total	25,99		

Arealerne drives af Steen Haubjerg, Kongevej 26, 8752 Østbirk, CVR nr. 17795104, og ses af bilag 7.7.

De arealer der bruges som folde til hestene er beliggende omkring ejendommen og bruges stort set ikke i sommerperioden, hvor hovedparten af hestene ikke vil være på ejendommen, da eleverne efter endt skolegang tager deres hest med hjem, mens de resterende heste går på afgræsningsarealer andre steder.

Kommunens vurdering

Der indgår i alt 25,99 ha udspretningsareal. Alle arealer er aftalearealer og er beliggende syd for Vestbirk Ridecenter. Der skal således ikke stilles vilkår i denne tilladelse til driften af arealerne, men det skal dog vurderes forudgående om udbringningen af husdyrgødningen vil kunne have en negativ påvirkning på natur og miljø.

Husdyrgødningen afsættes til Steen Haubjerg, Kongevej 26, 8752 Østbirk.

Der vil i de perioder, hvor hestene går på fold blive afsat husdyrgødning på disse arealer, men da arealerne er beliggende udenfor nitratklasser, fosforklasser og nitratfølsomt indvindingsområde, vurderer Horsens Kommune at afsætningen af husdyrgødning på disse arealer ikke har en negativ påvirkning af overfladevande og grundvand.

I de efterfølgende afsnit er der vurderet, hvorvidt aftalearealerne er beliggende sårbart og i så

fald vil udløse krav om en § 16 arealgodkendelse.

3.2 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit omhandler nitratudvaskning til overfladevand.

Ansøger tekst

Ingen af udspretningsarealerne er beliggende i nitratklasser.

Kommunens vurdering

Horsens Kommunes vurderinger og krav i miljøtilladelser til husdyrbrug i forhold til begrænsning af udvaskning af kvælstof til overfladevande fastsættes med udgangspunkt i husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 1 (jf. stk. 3), skal der meddeles afslag på en ansøgning, hvis skærpelsen af harmonikravet efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D ikke kan overholdes.

Ifølge husdyrbrugslovens skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for, med det formål at få en lavere nitratudvaskning. beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentialet, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet

Arealerne afvander til Randers Fjord, i et område hvor Staten ikke har udpeget nitratklasser.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen¹² skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar-område. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

De marine områder af Randers Fjord, som omfatter Randers Yderfjord, Randers Fjord fra Randers til Mellerup og Grund Fjord, er omfattet af miljømålet "god økologisk tilstand" i vandplan 2010-2015 for hovedvandopland Randers Fjord.

Randers Fjord får tilledt næringsstoffer fra et opland der udgør 3.256 km², idet hele Gudenåens og Allingå's afstrømningsområde leder vand til Randers Fjord. Ca. 90 % af kvælstofafstrømningen fra Randers Fjords opland udgøres af diffus udledning fra landbrugsarealer og naturlig udvaskning af kvælstof fra jordbunden.

Horsens Kommune er forpligtet til at undersøge, om projektet, herunder nitratudvaskningen, kan have en skadesvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen har i 2010 udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektivi kriterium til

¹² Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen. Natur og Miljøklagenævnet har stadfæstet metoden.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående.

Er antal dyreenheder (DE) således stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes Miljøstyrelsen oplysninger, idet de siden 2007 årligt har lavet en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 oplande i hele Danmark¹³.

For oplandet til Randers Fjord ses følgende: 2007 (150.260 DE), 2008 (148.271 DE), 2009 (146.533 DE), 2010 (147.014 DE), 2011 (143.562 DE), 2012 (144.960 DE), 2013 (144.562 DE) og 2014 (137.321 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et gennemsnitligt årligt fald på 1.396 DE/år.

Idet antallet af DE er reduceret i oplandet siden 2007, er pkt. 1 i afskæringskriteriet opfyldt.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende.

¹³ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

En stigende tendens i oplandet til Randers Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 9.500 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor oplandet er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen, Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Randers Fjord til Mellerup gruppen fjorde og øvrige lukkede kystvande, og dermed skal bidraget fra husdyrbruget være under 5 % jf. pkt. 2A.

Der indgår i alt 25,99 ha aftalearealer, som ligger i oplandet i Randers Fjord. Bedriftens udbringningsarealer udgør således 0,08 promille af oplandet til Randers Fjord (3.250 km²). Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 3.000 tons N/år, og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 150 tons N/år. Dette er langt mere end de ca. 3 tons N der udbringes i alt på alle arealerne fra den ansøgte produktion, og dermed også langt mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyrgødning fra ejendommen.

Samlet set vurderer Horsens Kommune, at udvaskningen af næringsstoffer fra husdyrbruget vil være af så begrænset omfang, at bidraget herfra ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområdet væsentligt, hvorfor der ikke stilles vilkår som skærper kravene i husdyrloven.

3.3 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst

Ingen af udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Kommunens vurdering

Ifølge husdyrbrugsloven skal der ved en tilladelse til husdyrbrug tages særlig hensyn til arealer der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde.

Da ingen af arealerne er beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsområde eller i et område, hvor der er udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, udløser anvendelsen af arealerne ikke behov for at der skal stilles vilkår i forhold til nitratudvaskning til grundvandet.

3.4 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor.

Ansøgers tekst

Arealerne er beliggende i et opland til fosforfølsomt Natura 2000 område, men arealerne er ikke drænedede og jordbundstypen består af sandjord.

Kommunens vurdering

Det generelle beskyttelsesniveau

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet

mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpende krav til tildelingen af fosfor på arealer bestående af drænet lerjord, drænede eller detailgrøftede sandjorder, samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer, der har et lavt indhold af jern (dvs. okkerklasser 2, 3 og 4), og dermed forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet.

På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal¹⁴, da fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

Da arealerne består af ikke drænede sandjorde er der ikke krav til fosforoverskuddet, og det generelle beskyttelsesniveau i bilag 3 er dermed overholdt.

Risikoarealer

På erosionstruede udbringningsarealer som f.eks. kraftigt skrånende arealer eller vandløbsnære humusjorde, hvor der kan være en forøget risiko for fosfortab, gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Ingen af udbringningsarealerne er kraftigt skrånende eller vandløbsnært, hvorfor det er Horsens Kommunes vurdering at ingen af arealerne udgør risikoarealer.

Påvirkning af søer

Aftalearealerne i nærværende tilladelse til Kongevej 32A afvander til Mossø og Naldal Sø, og ligger i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsom Natura 2000-område".

Naldal Sø er en 13 ha stor lavvandet sø med en dominerende fiskebestand bestående af karper, og undervandsvegetationen i søen er beskeden. Målsætningen om bl.a. bedre vækstvilkår for undervandsplanterne er ikke opfyldt for søen på grund af belastning med næringsstoffer, især fosfor fra spredt bebyggelse og dyrkede arealer.

Naldal Sø har et opland på 29.100 ha, hvoraf ca. 70 % af oplandet er dyrket (20.370 ha), og dyretætheden er på 1,5 DE/ha, hvilket karakteriseres som en høj dyretæthed.

Mossø er Jylland største sø med et overfladeareal på 1.690 ha, og har både i kraft af sin størrelse og naturskønne beliggenhed stor regional og national betydning. Søen er opdelt i bassiner og tilstanden i bassinerne er forskellige. Generelt er tilstanden i østbassinet god med klart vand og undervandsplanter mange steder. Den dominerende plante i østbassinet er krybende vandaks. Vestbassinet kan karakteriseres som typisk næringsstofforurenet med en beskeden undervandsvegetation, en kraftig rørskov og næringsrig søbund.

Der er 19 fiskearter i Mossø, hvilket gør den til den sø i Danmark, der har den mest artsrige fiskebestand. Miljøtilstanden i søen er inde i en positiv udvikling, men målsætningen er endnu ikke opfyldt, hvilket til dels skyldes en for stor belastning med fosfor.

Udspretningsarealerne i nærværende miljøtilladelse er med jordbundstype JB1 og dermed sandjord, endvidere er arealerne ikke drænede eller beliggende i lavbund, hvorfor der ikke er skærpende krav til tildelingen af fosfor.

¹⁴ Fosforklasser omfatter drænet lerjorde med angivelse af jordens fosfortal eller lavbundsjarde, altså jorde, hvor der er risiko for fosforudvaskning. Der er i alt fire fosforklasser.

Det aktuelle projekt er vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og da arealerne ikke er beliggende indenfor områder, hvor der er skærpente krav, kan kommunen ikke stille krav om maksimalt fosforoverskud.

3.5 Påvirkning af naturområder med ammoniak fra arealer

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Beskrivelse og vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder randzonenloven, vandløbslovens bræmmebegrænsning og husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning overholdes.

Aftalearealerne ligger i området omkring Vestbirk. Der inddrages ikke nye arealer, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Alle aftalearealerne ligger mere end 4 km fra det nærmeste Natura 2000-område som er nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen. Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand at driften af arealerne ikke har en indflydelse på det internationale naturbeskyttelsesområde.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1

Ikke relevant pga. stor afstand. Se ovenstående afsnit om Natura 2000.

Kategori 2

Alle udbringningsarealer ligger mere end 1000 m fra naturarealer, som er omfattet af kategori 2.

Kategori 3

En række udbringningsarealer afgrænses af naturområder, som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kategori 3. Den vigtigste er opsummeret i nedenstående tabel.

Mark	Kommentar
Obj-6	Marken afgrænses mod øst af en registreret mose og der lader umiddelbart til at være overlap mellem udbringningsarealet og mosens (se udsnit nedenfor). Ved gennemsyn af kommunens luftfoto har det imidlertid vist sig, at der er tale om en upræcis afgrænsning af mosens. Kommunen vil snarest tilrette den vejledende registrering. Marken skråner ca. 6 grader mod naturarealet. Mosens fremstår af luftfoto som under tilgroning – sandsynligvis med pil og rød-el.

Luffoto 2013. Copyright COWI.

Hverken denne eller andre af de aftalearealer som husdyrbruget afsætter husdyrgødning til, vurderes at være risikoarealer i forhold til påvirkning af naturområder som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategori 1, 2 eller 3. Der vurderes derfor ikke at være behov for at stille skærpede vilkår til driften af arealerne. Vurderingen bygger især på at markerne ikke er kraftigt skrånende mod naturområderne samt, at der ikke er tale om specielt næringsstoffølsomme naturarealer.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes af flagermus, markfirben, spidssnudet frø eller stor vandsalamander raster eller yngler nær udbringningsarealerne. Odder der findes i Gudenå-systemet vil sandsynligvis kunne træffes sporadisk på udbringningsarealerne.

Markfirben findes især på solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation. Sydvestskrående partier med sparsomt plantedække kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Da der ikke inddrages nye arealer vurderes mulige raste- og ynglesteder ikke bliver påvirket.

Stor vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, især øst for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog anvendes som rasteområde. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l. Spidssnudet frø findes udbredt over det meste af landet og kan yngle i mange slags vådområder og vandhuller af forskellig type og størrelse. Det kan ikke udelukkes at spidssnudet frø og stor vandsalamander yngler eller raster i vandhuller på eller i nærheden af ejendommens udbringningsarealer. Det vurderes at overholdelse af randzonenlovens generelle krav vil sikre potentielle levesteder for padder imod forringelse. Anvendelse af udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at ville medføre forringelser af tilstanden i vandhuller eller andre egnede yngle/rastelokaliteter og derfor vil de beskyttede arter af padder ikke skades af det ansøgte.

Da der ikke fældes levende hegn eller enlige træer vurderes markdriften ikke at ville påvirke arter af flagermus.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring. Udbringningsarealerne afgrænses flere steder af beskyttede naturområder. Den vigtigste er opsummeret i nedenstående tabel.

Mark	Kommentar
Obj-10	Arealet er svagt skånende mod en eng med et vandhul.

Udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at ville medføre tilstandsændring i de § 3-beskyttede naturområder, og der er derfor ikke behov for at stille vilkår.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrgødningen kan udbringes på aftalearealerne under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

4 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

BAT princippet er en forpligtigelse til at vælge den mest moderne teknologi som set ud fra en helhedsvurdering, forebygger og begrænser husdyrbrugets forurening mest muligt. Ved vurderingen skal der først og fremmest lægges vægt på, hvad der kan opnås, i hvilket omfang det er påkrævet at anvende rensningsforanstaltninger, og om der er behov for yderligere foranstaltninger for at begrænse forureningen.

For ansøgninger om husdyrbrug under 75 DE (§ 10 ansøgninger) er det som udgangspunkt tilstrækkeligt at husdyrproduktionen overholder de generelle bestemmelser i lovgivningen, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og drift samt vedligeholdelse.

Horsens Kommune vurderer, at når det gælder kravet om anvendelse af BAT for husdyrbrug, der søger en tilladelse efter § 10 i husdyrbrugsloven, er udgangspunktet at den generelle regulering er tilstrækkelig, når der ikke er særlige forhold, der taler for yderligere BAT tiltag.

Samlet vurderes det at ændringerne vil være i overensstemmelse med gældende regler og at ejendommen derfor lever op til BAT.

5 Ophør

Såfremt driften af ridecenteret skulle ophøre ved overdragelse, tvangslukning, bortforpagtning eller udlejning, skal ansøger meddele dette til kommunen.

Ved husdyrbrugets ophør skal tilbageværende husdyrgødning fjernes og ejendommen skal ryddes for affald, spildevand, foder m.v. Der er stillet vilkår vedr. dette.

6 Resume og konklusion

Der er foretaget en vurdering af en ansøgt etablering af nyt ridecenter samt udvidelse af hesteholdet.

Etableringen af nyt anlæg og udvidelse af hesteholdet kræver tilladelse efter § 10 i husdyrbrugsloven.

På baggrund af miljøvurderingen og de foreslående vilkår er det kommunens vurdering, at det ansøgte vil kunne gennemføres i overensstemmelse med § 19 - § 22 og § 27 i husdyrbrugsloven. Det vurderes dermed, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

7 Bilag.

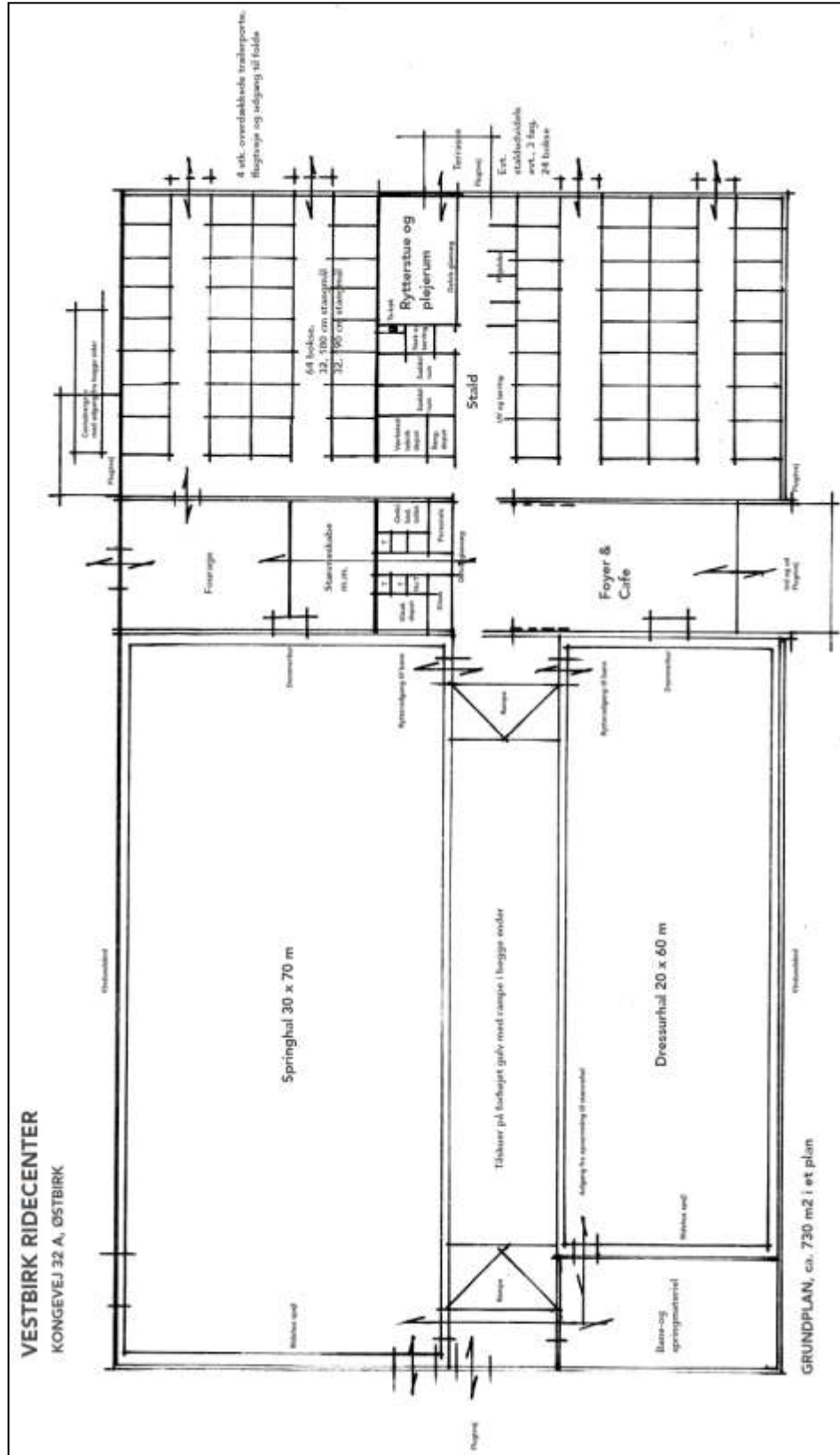
7.1 Situationsplan – beliggenhed af anlæg

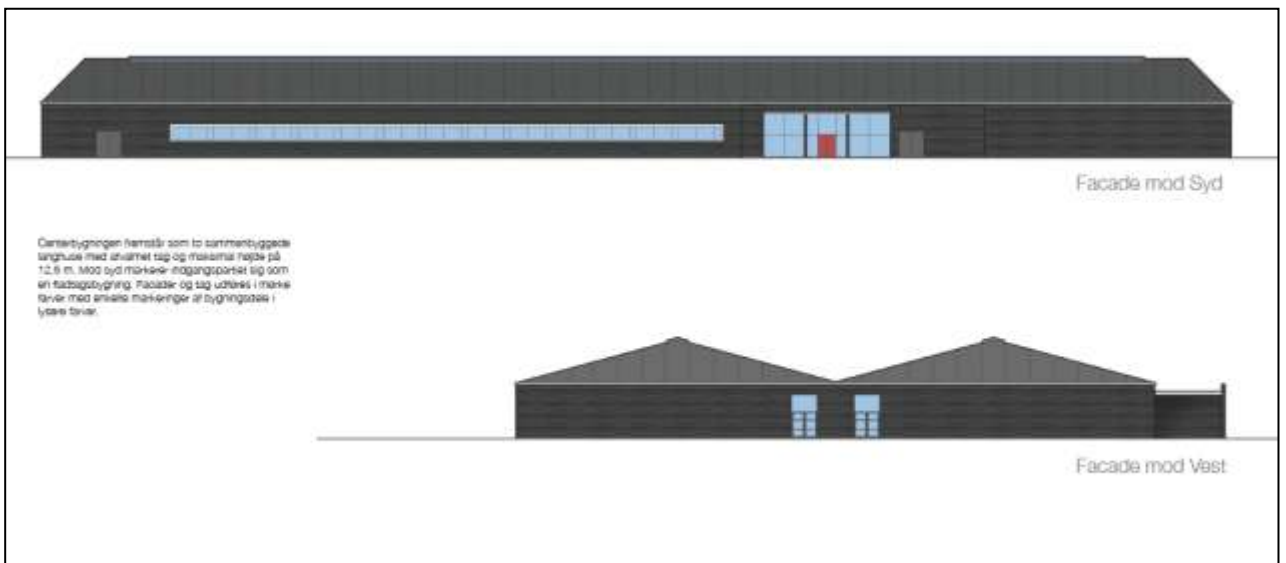

7.2 Indretning af anlæg

7.3 Tegninger af anlæg

7.4 Billeder af eksisterende anlæg

Anlæg set fra Rydalsvej, når man kører mod nord

Anlæg set fra Ryvej, når man kører mod syd (ind mod Horsens)

Anlæg set fra Kongevej, når man kører mod syd (ind mod Vestbirk)

Anlæg set fra Kongevej, når man kører mod nord

7.5 Afstande i relation til lugtgeneberegninger

Afstande fra staldanlæg på Kongevej 32A, 8752 Østbirk til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

7.6 Natur

Afstand mellem anlægget og nærmeste kategori 1-natur

Copyright GST.

Afstand mellem anlægget og nærmeste kategori 2-natur

Copyright GST

Afstand mellem anlægget og nærmeste kategori 3-natur

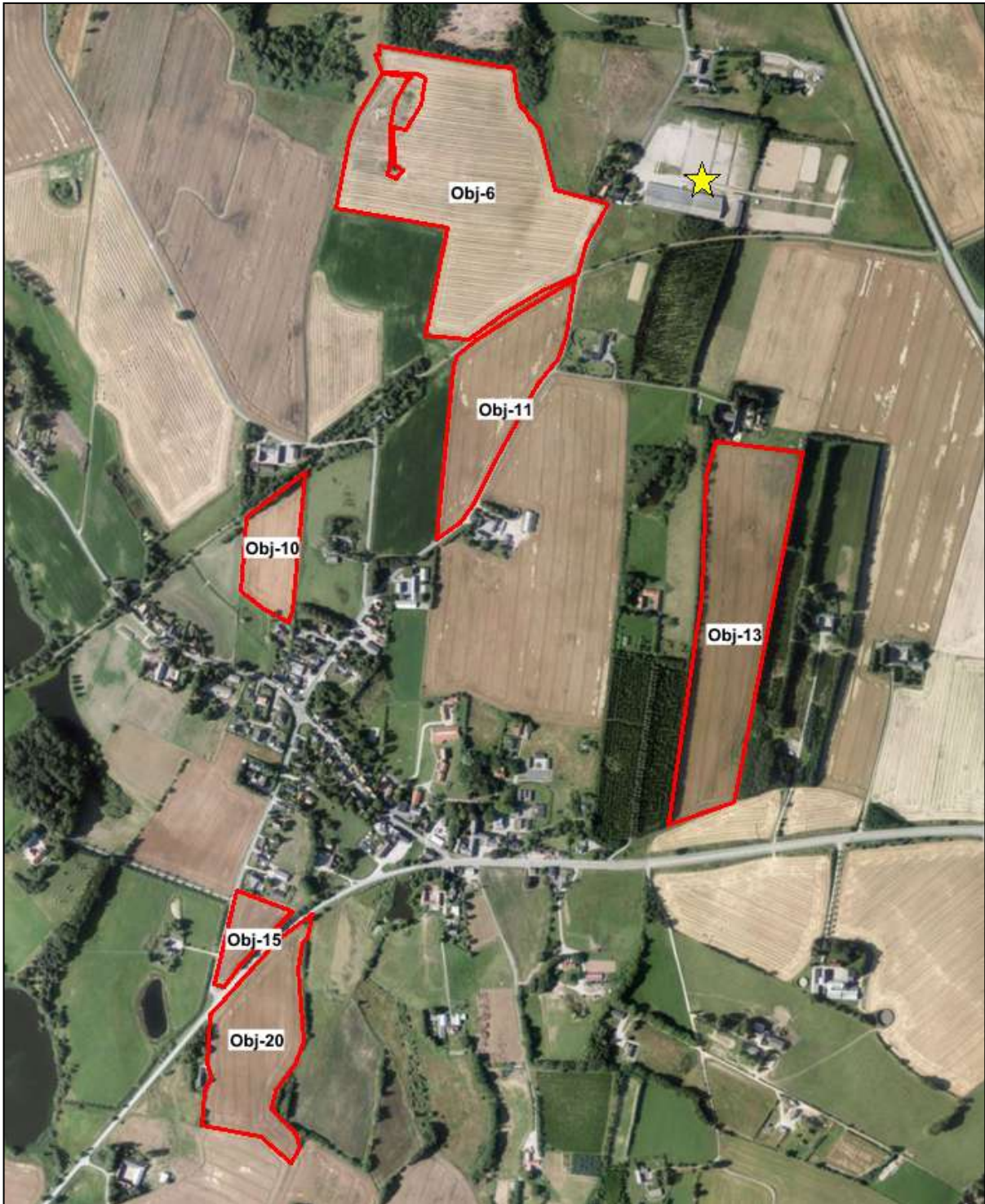

Copyright GST.

7.7 Udspretningsarealer

Udbringingsarealerne er markeret med rød streg, mens ejendommen Kongevej 32A er markeret med en gul stjerne.

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: +45 75 62 29 29
etapl 76 29 29 29

www.horsens.dk

HORSSENS KOMMUNE